EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 26.6.2006
KOM(2006) 338 lõplik

2006/0113 (CNS)

Ettepanek

NÕUKOGU OTSUS

keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni muudatuse kohta Euroopa Ühenduse nimel

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1. ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni Århusi konventsioon keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise kohta (edaspidi „konventsioon“) kirjutati ühenduse ja selle liikmesriikide poolt alla 25. juunil 1998. Konventsioon jõustus 30. oktoobril 2001 ja kiideti ühenduse poolt heaks 17. veebruaril 2005 nõukogu otsusele 2005/370/EÜ järgnevalt.[1]

2. Konventsiooni artikli 6 lõikes 11 käsitletakse konkreetselt üldsuse osalemist otsuste tegemisel geneetiliselt muundatud organismide (edaspidi „GMOd“) tahtliku keskkonda viimise kohta ning nõutakse, et konventsiooniosalised kohaldaksid artikli 6 nõudeid riigisisese õiguse alusel vajalikus ja võimalikus ulatuses.

3. Kõnealuseid nõudeid täidetakse ühenduses 12. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/18/EÜ (geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta)[2] ja 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta)[3] asjaomaste sätete kaudu.

4. Konventsioonile allakirjutanud soovisid konventsiooniosaliste esimesel kohtumisel arendada edasi konventsiooni kohaldamist GMOde tahtliku keskkonda viimise suhtes. Konventsiooniosaliste esimesel kohtumisel (Lucca, Itaalia, 21.–23. oktoober 2002) moodustati GMOdega tegelev töörühm, kellel on volitused määrata kindlaks ja arendada Århusi konventsiooni kõnealust teemat käsitlevate sätete tugevdamise võimalusi. Kõnealuse töörühma töötulemused vaadati läbi konventsiooniosaliste teisel kohtumisel (Almatõ, Kasahstan, 27. mai 2005).

5. Euroopa Liidu Nõukogu andis komisjonile Euroopa Ühenduse nimel loa korraldada läbirääkimisi Århusi konventsiooni GMOsid käsitlevate sätete võimaliku parandamise üle kooskõlas 10. märtsil 2005 vastu võetud läbirääkimissuunistega. Kõnealuste suuniste raames oli komisjonil vaja tagada, et konventsiooniosaliste teisel kohtumisel vastuvõetavad otsused oleksid kooskõlas ühenduse asjaomaste õigusaktidega, seda eelkõige GMOde tahtlikku keskkonda viimist ja turuleviimist käsitlevates aspektides.

6. Konventsiooniosaliste teisel kohtumisel lepiti kokku konventsiooni muutmises, et täpsustada konventsiooniosaliste kohustusi seoses üldsuse osalemisega otsuste tegemisel GMOde kohta. Ühenduse GMOsid käsitlevad asjaomased eeskirjad ning eelkõige direktiivi 2001/18/EÜ[4] artiklite 9 ja 24 ning määruse (EÜ) nr 1829/2003[5] artiklite 6, 18 ja 29 nõuded sisaldavad teabe kättesaadavust ja üldsuse osalemist käsitlevaid sätteid. Kõnealused sätted on kooskõlas Århusi konventsiooni muudatusega, millega ei kaasne ühenduse õigusaktide läbivaatamine.

---

1 Nõukogu 17. veebruari 2005. aasta otsus keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel

2 EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1–39.

3 ELT L 268, 18.10.2003, lk 1–23.

4 Direktiivi 2001/18/EÜ artiklid 7, 8, 16, 19, 20, 23 ja 31 sisaldavad erisätteid üldsusele teabe kättesaadavaks tegemise kohta. Lisaks viidatakse direktiivi 2001/18/EÜ artiklis 25, millist teavet ei tohi konfidentsiaalsena käsitleda.

5 Määruse nr 1829/2003 artikliga 30 on kindlaks määratud, millist teavet ei käsitleta konfidentsiaalsena.

7. Ühendusepoolne tõhus koordineerimine tuleks tagada nii läbirääkimistel kui ka Århusi konventsiooni muutmisel eesmärgiga võimaldada komisjoni ja liikmesriikide ratifitseerimis-, vastuvõtmis-või kinnitamiskirjade võimalusel samaaegset hoiuleandmist. Need vähesed liikmesriigid, kes ei ole veel konventsiooni ratifitseerinud, peaksid samuti kõnealuse eesmärgi suunas samme astuma.

8. Ühendus peaks nüüd Århusi konventsiooni käesoleva muudatuse heaks kiitma.

2006/0113 (CNS)

Ettepanek

NÕUKOGU OTSUS

keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni muudatuse kohta Euroopa Ühenduse nimel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lause ja lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,

ning arvestades järgmist:

(1) ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni (edaspidi „Århusi konventsioon“) eesmärk on anda üldsusele õigused ja kehtestada konventsiooniosalistele ja riigiasutustele kohustused seoses keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumisega.

(2) Euroopa Ühenduse pädevuses on vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingule, eriti selle artikli 175 lõikele 1, sõlmida rahvusvahelisi lepinguid ja rakendada nendest tulenevaid kohustusi, mis aitavad kaasa EÜ asutamislepingu artikli 174 lõikes 1 loetletud eesmärkide saavutamisele.

(3) Ühendus kirjutas Århusi konventsioonile alla 25. juunil 1998 ning see jõustus 30. oktoobril 2001. Ühendus kiitis konventsiooni heaks 17. veebruaril 2005 kooskõlas nõukogu otsusega 2005/370/EÜ.[6]

(4) Konventsiooniosaliste teisel kohtumisel mais 2005 lepiti kokku Århusi konventsiooni muutmises, et täpsustada konventsiooniosaliste kohustusi seoses üldsuse osalemisega GMOsid käsitlevate otsuste tegemisel. Ühenduse asjaomased õigusaktid, mis käsitlevad GMOsid, ning eelkõige direktiiv 2001/18/EÜ ja määrus (EÜ) nr 1829/2003 hõlmavad GMOde kohta otsuste tegemisel üldsuse osalemist käsitlevaid sätteid, mis on kooskõlas Århusi konventsiooni muutmisega.

(5) Århusi konventsiooni muudatus on konventsiooniosalistele avatud ratifitseerimiseks, vastuvõtmiseks või heakskiitmiseks alates 27. septembrist 2005. Euroopa Ühendus ja

[6] ELT L 124, 17.5.2005, lk 1–3.

liikmesriigid peaksid astuma vajalikke samme, et võimaldada komisjoni ja liikmesriikide ratifitseerimis-, vastuvõtmis-või heakskiitmiskirjade võimalusel samaaegset hoiuleandmist.

(6) Ühendus peaks Århusi konventsiooni käesoleva muudatuse heaks kiitma,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Ühendus kiidab heaks Århusi konventsiooni muudatuse, mis käsitleb üldsuse osalemist otsuste tegemisel geneetiliselt muundatud organismide kohta, nagu on sätestatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

1. Nõukogu eesistujal on õigus nimetada isik(ud), kes on volitatud andma muudatuse heakskiitmiskirja hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile vastavalt Århusi konventsiooni artiklile 14.

2. Euroopa Ühenduse ja liikmesriikide Århusi konventsiooni osalised püüavad anda samaaegselt hoiule oma ratifitseerimis-, vastuvõtmis-või heakskiitmiskirjad, tehes seda võimalusel enne 31. detsembrit 2006.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, […]

Nõukogu nimel

eesistuja

LISA

KONVENTSIOONI MUUDATUS SEOSES KESKKONNAINFO KÄTTESAADAVUSE, KESKKONNAASJADE OTSUSTAMISES ÜLDSUSE OSALEMISE NING NEIS ASJUS KOHTU POOLE PÖÖRDUMISEGA

Artikli 6 lõige 1

Olemasolevas tekstis asendatakse järgmiselt:

11. Ilma et see piiraks artikli 3 lõike 5 kohaldamist, ei kohaldata käesolevat artiklit otsuste suhtes, mis käsitlevad geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise ja turuleviimise lubamist.

Artikkel 6 bis

Pärast artiklit 6 lisatakse uus artikkel, mis on koostatud järgmiselt:

Artikkel 6 bis

ÜLDSUSE OSALEMINE GENEETILISELT MUUNDATUD ORGANISMIDE TAHTLIKU KESKKONDA VIIMISE JA TURULEVIIMISEGA SEOTUD OTSUSTE TEGEMISEL

1. Kooskõlas I bis lisas sätestatud menetlusega tagab iga konventsiooniosaline varajase ja tõhusa teabe ning üldsuse osalemise enne otsuste tegemist, mis käsitlevad geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise ja turuleviimise lubamist.

2. Vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 peaksid konventsiooniosaliste nõuded täiendama ja vastastikku toetama nende riigisisese bioohutuse reguleeriva raamistiku sätteid kooskõlas Cartagena bioohutuse protokolli eesmärkidega.

I bis lisa

Pärast I lisa lisatakse uus lisa, mis on koostatud järgmiselt:

I bis lisa

ARTIKLIS 6 BIS VIIDATUD MENETLUSED

1. Iga konventsiooniosaline sätestab oma õiguslikus raamistikus korra tõhusa teabe ja üldsuse osalemise jaoks otsustes vastavalt artikli 6 bis sätetele, mis hõlmab mõistliku ajapiirangut, et anda üldsusele asjakohane võimalus kõnealuste otsuseettepanekute kohta arvamust avaldada.

2. Konventsiooniosaline võib vajadusel kehtestada oma õiguslikus raamistikus erandeid käesolevas lisas sätestatud üldsuse osalemist käsitleva menetluse kohta järgmistel juhtudel:

a) Juhul kui geneetiliselt muundatud organisme viiakse tahtlikult keskkonda muul kui turuleviimise eesmärgil tingimusel, et:

   i) kõnealune keskkonda viimine sarnastes biogeograafilistes tingimustes on asjaomase konventsiooniosalise õiguslikus raamistikus juba heaks kiidetud, ning

ii) kõnealuse GMO keskkonda viimisel on sarnastes ökosüsteemides piisavalt kogemusi.

b) Juhul kui geneetiliselt muundatud organisme viiakse turule tingimusel, et:

i) see oli konventsiooniosalise õiguslikus raamistikus juba heaks kiidetud, või

ii) see on kavandatud teadusuuringute või kultuuride kogu jaoks.

3. Ilma et see piiraks konfidentsiaalsust käsitlevate õigusaktide kohaldamist vastavalt artikli 4 sätetele, teeb iga konventsiooniosaline üldsusele sobivalt, õigeaegselt ja tõhusalt kättesaadavaks nii kokkuvõtte teatisest oma territooriumil geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise ja turuleviimise jaoks loa saamiseks kui ka võimalusel hindamisaruande, mis on kooskõlas kõnealuse riigi sisese bioohutust reguleeriva raamistikuga.

4. Konventsiooniosalised ei käsitle mingil juhul konfidentsiaalse teabena järgmist:

a) asjaomase geneetiliselt muundatud organismi või organismide üldkirjeldus, tahtliku keskkonda viimiseks loa taotleja nimi ja aadress, kavandatavad kasutusviisid ja vajadusel keskkonda viimise koht

b) meetodid ja kavad asjaomase geneetiliselt muundatud organismi või organismide kontrollimiseks ning hädaolukordadele reageerimiseks

c) keskkonnaohu hindamine.

5. Iga konventsiooniosaline tagab otsustamismenetluse läbipaistvuse ja teeb asjaomase menetlusteabe üldsusele kättesaadavaks. Kõnealune teave võib sisaldada näiteks järgmist:

i) võimalike otsuste olemus

ii) otsuste tegemise eest vastutav ametiasutus;

iii) vastavalt lõikele 1 sätestatud üldsuse osalemise kord

iv) ametiasutus, kellelt võib asjaomast teavet saada

v) ametiasutus, kellele võib esitada kommentaare, ja kõnealuste kommentaaridele vastamise tähtaeg.

6. Lõike 1 kohaste sätetega võimaldatakse üldsusel esitada sobival viisil mis tahes kommentaare, teavet, analüüse või arvamusi, mida tahtliku keskkonda viimise, sealhulgas turuleviimise ettepaneku juures oluliseks peetakse.

7. Iga konventsiooniosaline püüab tagada, et kui võetakse vastu otsuseid, mis käsitlevad geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise ja turuleviimise lubamist, võetakse arvesse lõike 1 kohaselt korraldatud üldsuse osalemismenetluse tulemust.

8. Konventsiooniosalised tagavad, et kui ametiasutus teeb otsuse käesoleva lisa sätetele vastavalt, tehakse kõnealuse otsuse tekst koos selle aluseks olevate põhjenduste ja kaalutlustega üldsusele kättesaadavaks.